

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 7P/218/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4418204691
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Vachulíková
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2021:4418204691.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky sudkyňou JUDr. Katarínou Vachulíkovou, v právnej veci navrhovateľky: U. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., B. XX, t.č. B., F. X, v konaní zastúpená: Advokátska kancelária Timoranská & Štofková s.r.o., JUDr. Tatiana Timoranská, advokát, Nové Zámky, Pribinova 9 proti manželovi: Y. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., B. XX, v konaní zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Ladislav Magyerka, s.r.o, Nové Zámky, Ernestova bašta 2, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov voči maloletému dieťaťu: Y. H., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpenému kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, takto

rozhodol:

I. Súd manželstvo U. H., nar. XX.XX.XXXX, rod. F. a Y. H., nar. XX.XX.XXXX uzavreté dňa XX.XX.XXXX zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu B. vo zväzku XX ročník XXXX na strane XX pod poradovým číslom X r o z v á d z a.

II. Súd z v e r u j e maloletého Y. H., nar. XX.XX.XXXX na čas po rozvode manželstva do osobnej starostlivosti matke s tým, že obaja rodičia budú maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok a otec je p o v i n ť prispievať na výživu na maloletého v sume 150,- eur mesačne, vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky, počnúc od právoplatnosti rozsudku.

III. Styk otca s maloletým Y. H., nar. XX.XX.XXXX sa upravuje tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý nepárny týždeň od piatka od 15:00 hodiny, kedy si prevezme maloletého zo školského zariadenia do nedele toho istého týždňa do 17:00 hodiny, kedy odovzdá maloletého matke v mieste jej bydliska, ako aj každý párny týždeň od utorka od 15:00 hodiny, kedy si prevezme maloletého zo školského zariadenia a odovzdá ho v ten istý týždeň v piatok o 08:00 hodine do školského zariadenia.

IV. Matka je povinná dieťa na styk s otcom riadne pripraviť, odovzdať mu ho a otec je povinný dieťa matke včas vrátiť.

V. Súd u k l a d á rodičom maloletého Y. H., nar. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky za účelom zlepšenia ich vzájomnej komunikácie na dobu šesť mesiacov, od právoplatnosti tohto rozsudku.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka sa podaným návrhom prostredníctvom svojej právnej zástupkyne domáhala rozvodu manželstva a úpravy práv a povinností rodičov voči maloletému dieťaťu: Y. H., nar. XX.XX.XXXX, ktoré žiadala zveriť do svojej starostlivosti a otca zaviazat' na platenie výživného v sume 250,- eur mesačne.

Styk otca s maloletým navrhla upraviť na každý druhý víkend od piatku od 15:00 hod. do nedele do 18:00 hod. Svoj návrh odôvodnila tým, že ich manželstvo bolo harmonické a usporiadané približne dva roky po jeho uzavretí, v čase keď manžel pracoval v Bratislave a na víkendy chodil domov, pričom netrúvali spolu čas. Ona bola na maloletého sama, a tak chodievala k svojim rodičom, čo manželovi prekážalo. Ďalej uviedla, že jej vyčítal, že mlieka veľa finančných prostriedkov.

2. Na pojednávaní ďalej uviedla, že manžel sa často hádal s ňou aj so svojimi rodičmi a najväčšou chybou bolo, že netrúvali spoločne čas aj s dieťaťom, napríklad na prechádzke alebo na ihrisku, ale raz za štyri roky boli na dovolenke, ale aj to so svokrovcami a aj tam sa hádali. Okrem toho sa manželovi nepáčilo, ako varí, párkrát jej vyhodil jedlo a išiel sa najesť k svojej mame. Uviedla tiež, že v roku 2017 dvakrát potratila, čo ešte viac rozvrátilo ich manželské vzťahy. Definitívne sa odsťahovala zo spoločnej domácnosti 25.06.2018 k svojim rodičom. Medzičasom sa zoznámila s iným mužom, s ktorým doteraz udržiava priateľský vzťah.

3. Právna zástupkyňa navrhovateľky na pojednávaní uviedla, že navrhuje, aby súd manželstvo rozvedol a maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky, kde sa znalkyňa jednoznačne vyjadrila, že konflikty medzi rodičmi a nedostatočná komunikácia sú prekážkou efektívneho fungovania striedavej osobnej starostlivosti. Navrhla, aby bol maloletý zverený matke s tým, že bude širšie upravený styk otca s maloletým na každý druhý víkend od piatku do nedele a v týždni, keď nebude u otca cez víkend, tak od utorok od 15:00 hod. do štvrtku do 16:00 hod. Poukázala na to, že vzhľadom k tomu, že otec neovláda slovenský jazyk, je potrebné prihliadnuť pri rozhodnutí aj na to, aby sa maloletý vedel riadne pripraviť do školy, čo otec v ďalších ročníkoch, kde sa budú učiť aj súvislé texty, nebude vedieť zabezpečiť. Uviedla, že aj v súčasnosti sa stáva, že maloletý nie je tak dôkladne pripravený na vyučovanie, ako by mal byť, pokiaľ sa s ním pripravuje otec. Viac - menej je odkázaný na to, že sa na vyučovanie pripraví sám. Čo sa týka výživného, vychádzajúc z príjmov rodičov, navrhla určiť výživné na maloletého v sume 150,- eur mesačne - 200,- eur mesačne.

4. Manžel navrhovateľky na pojednávaní uviedol, že súhlasí s rozvodom manželstva a o obnovenie manželského spoluzitia sa nechce pokúsiť. Ich manželstvo bolo harmonické a usporiadané asi do jesene 2017, keď sa manželka po dvoch potratoch odcudzila a nechcela s ním komunikovať, a našla si mimomanželskú známosť. V apríli 2018 sa odsťahovala zo spoločnej domácnosti aj s maloletým. Na jeden deň sa vrátila a potom zase odišla. Od júna 2018 sa už vôbec domov nevrátila. Nesúhlasil, aby maloletý bol zverený matke, ale žiadal ho zveriť do svojej osobnej starostlivosti, podľa neho sa matka o dieťa nestará dobre, nosí ho z jedného miesta na druhé a nie raz u nej dieťa ochorelo. Od matky výživné nežiadal a styk matky s maloletým navrhol upraviť na každý druhý víkend, alebo aj hocikedy inokedy, len aby mu to vopred oznámila. Na ďalšom pojednávaní uviedol, že žiada maloletého zveriť do striedavej osobnej starostlivosti.

5. Navrhovateľka na ďalšom pojednávaní uviedla, že nesúhlasí so zverením dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti.

6. Právny zástupca manžela navrhovateľky na pojednávaní navrhol nariadiť výchovné opatrenie za účelom zlepšenia komunikácie rodičov, pretože takýto pokus o zlepšenie komunikácie rodičov prebiehal pred niekoľkými rokmi. Ďalej uviedol, že aktuálnym nariadením výchovného opatrenia by mohol byť dosiahnutý účel, aby rodičia vedeli riadne komunikovať ohľadom maloletého dieťaťa, čo by bolo v jeho prospech. Poukázal na to, že dieťa je vlastne dva roky v striedavej osobnej starostlivosti rodičov, i keď nie v týždňových intervaloch, ale niekoľkodňových, pričom polovicu mesiaca strávi u oboch rodičov, preto by bolo vhodné, aby dieťa bolo zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, k čomu by boli vytvorené podmienky nariadeným výchovným opatrením. Čo sa týka údajného problému s vyučovaním v slovenskom jazyku, je to len teoretický problém a sú to len úvahy matky, ale žiadnym spôsobom to nebolo potvrdené. Otec sa s dieťaťom riadne učí, ako sám uviedol a v prípade problémov, ktoré by vznikli, tak tieto vie jednoducho vyriešiť doučovaním. Navrhol manželstvo rozviesť a zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti v takom rozsahu, ako to bolo dohodnuté v mediáčnej dohode, ktorá je v prospech maloletého dieťaťa s tým, aby súd výživné neurčil. Teraz otec platí výživné 30,- eur mesačne, čo bolo určené v období, keď matka nepracovala.

7. Kolízna opatrovníčka uviedla, že dieťa má vytvorený vzťah k obojom rodičom, nemá preferovaného rodiča a žela si aktivity s obojmi rodičmi. Pre dieťa je podstatné, aby sa rodičia na nejakom režime dohodli a je dostatočne pružné, čo sa týka adaptácie na výchovné prostredie. Poukázala na odborné

vyjadrenie znalkyne ako aj jej výsluch, z ktorého vyplynulo, že komunikácia medzi rodičmi je vážne narušená, čo je prekážkou dobrej kvality striedavej osobnej starostlivosti. Ďalej uviedla, že rodičia maloletého mali dostatočne dlhý časový priestor na to, aby svoju komunikáciu napravili a vytvorili mu zdravé a bezkonfliktné prostredie, v ktorom sa cíti bezpečne. V tejto súvislosti bolo rodičom poskytované poradenstvo, boli edukovaní ohľadom ich vzájomnej komunikácie a pôsobenia na dieťa, aby čo najmenej negatívne vplývali na zdravý psychický vývin dieťaťa. Pre prípad rozvodu navrhla dieťa zveriť do starostlivosti matky a styk otca s maloletým upraviť od stredy párneho týždňa do pondelka nepárneho týždňa a v nepárnom týždni od štvrtku do piatka tak, že dieťa si rodičia budú preberať a odovzdávať v školskom zariadení. Navrhla nariadiť výchovné opatrenie rodičom, a to povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb v trvaní šesť mesiacov. Ohľadom výšky výživného, navrhla otca zaviazat' na platenie výživného sumou 120,- eur mesačne.

8. Súd na pojednávaní vypočul aj znalkyňu z odboru psychológie PhDr. Katarínu Haidovú, ktorá na pojednávaní uviedla, že trvá na záveroch znaleckého posudku aj na svojich dodatočných vyjadreniach. V čase vyšetrenia maloleté dieťa bolo v predškolskom veku a malo vyrovnaný vzťah k obom rodičom aj k partnerovi matky. Dieťa bolo ohľaduplné, nehovorí negatívne veci. Partnera matky zaradilo do rodiny, ale zároveň ho deaktivovalo. Urobilo zaujímavú projekciu partnera matky, ktorú nakreslil ako sochu s tým, že v B. ešte socha nie je a urobil z neho sochu. Dieťa sa takto vyhlo konfliktu medzi pojmami otec a partner matky, že ten partner matky je aj nie je, ale v reálnom živote s ním dieťa nemalo vážnejšie problémy. Ďalej uviedla, že v interakcii rodičov je množstvo príležitostí na konflikty a páličivé témy sú, kto spôsobil rozvod a starostlivosť o dieťa. Každý z rodičov má odlišnú predstavu. Otec sa obáva vplyvu matkinho partnera na dieťa a obáva sa aj toho, že matka sa odsťahuje do vzdialenejšieho mesta. Tieto konfliktné témy naplňajú potom napätím ich vzájomnú interakciu, kde sa uplatňujú osobnostné špecifiká každého z nich. Obaja rodičia sú intelektovo vyrovnaní. Problém je v tom, že otec je detailistický a zameraný až na nepodstatné veci. Matka je viac odvážnejšia na zmeny a pružnejšia, ale u každého z nich, keď kulminuje konflikt, tak sú schopní intenzívnejších a afektívnych reakcií. Môžu reagovať dráždivo a intenzívnejšie pri zníženej frustračnej tolerancii. Je veľa tém, ktoré ich dokážu nahnevať a rozčúliť. Určitá možnosť dohody existovala v čase znaleckého vyšetrenia aj vďaka mediácii, že sa dohodli o odložení zaškolenia pre dieťa a tiež sa dohodli na tom, že dieťa bude zaškolené v slovenskej škole. Znalkyňa tiež uviedla, že urobila aj odborné vyjadrenie ohľadom striedavej osobnej starostlivosti, kde popísala predpoklady úspešnosti striedavej osobnej starostlivosti. Zamerala sa hlavne na konfliktnú komunikáciu rodičov, potrebu vracat' sa k základným konfliktným témam, napr. kto spôsobil rozvod. Je tu nedôvera otca voči matke a v rodičovskú kompetenciu matky. Môžu vzniknúť situácie, keď jeden rodič niečo zakáže a druhý to povolí. Dieťa by malo mať jednotné normy a limity a otázne je, či sú toho rodičia schopní. Problém je tiež škola v slovenskom jazyku, keď otec neovláda slovenský jazyk. Dieťa nemá preferovaného rodiča, je dostatočne pružné na adaptácie na rodinné prostredia. Podstatné je, aby nebolo to prostredie konfliktné. Taktiež uviedla, že v znaleckom posudku odporučila zverenie dieťaťa do starostlivosti matky s tým, aby bol upravený štandardný styk. Podstatné je, aby sa rodičia dohodli a nevyhrocovali napätie v ich vzájomnej interakcii. Odporučila odborné poradenstvo, prípadne výchovné opatrenie. Rodičia by si mali uvedomiť, že živením a gradovaním konfliktov v ich vzájomnej komunikácii a tendencia k nekompromisnému správaniu dieťaťu škodí. Inštitúcie sa snažia, ale výsledok závisí od rodičov ako sa snažia a aká je tam sebareflexia, lebo každý by mal urobiť nejaký ústupok a kompromis, lebo optimálne riešenie neexistuje a v tomto smere je aktívna odborná pomoc, ktorá by pracovala na zmene ich náhľadu.

9. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, sobášnym listom, rodným listom maloletého dieťaťa, potvrdeniami o príjmoch rodičov, správou Q.. Q. č.l. 160, správou z materskej školy B. č.l. 164, správou z Referátu poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky č.l. 174, správou zo šetrenia pomerov od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky č.l. 180, dočasnou mediačnou dohodou č.l. 198, znaleckým posudkom PhDr. Kataríny Haidovej č. XX/XXXX č.l. 246, výsluchom znalkyne PhDr. Kataríny Haidovej, správou Základnej školy v B., U. X č.l. XXX, odborným vyjadrením PhDr. Kataríny Haidovej č. X/XXXX č.l. 309, oboznámením spisu Okresného súdu Nové Zámky č.k. 7P/30/2019, ďalšími ku spisu pripojenými dokladmi a takto vykonaným dokazovaním zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

10. Účastníci konania uzavreli manželstvo dňa 23.05.2018. Z ich manželstva pochádza jedno maloleté dieťa: Y. H., nar. XX.XX.XXXX. Posledné spoločné bydlisko manželov bolo na adrese B., B. XX. U oboch ide o prvé manželstvo.

11. Podľa § 23 odsek 1 Zákona o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

12. Podľa § 23 odsek 2 Zákona o rodine, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvoze na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvoze vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

13. Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že manželstvo účastníkov konania je hlboko, trvale a vážne rozvrátené a neplní účel, pre ktorý bolo vytvorené. Manželia nežijú spolu od 25.06.2018, keď navrhovateľka sa odsťahovala zo spoločnej domácnosti k svojim rodičom aj s maloletým dieťaťom. Od tej doby nežijú manželským životom, spoločne nehospodária, vzájomne si nepomáhajú a nie sú schopní vytvoriť zdravé rodinné prostredie. Navrhovateľka si našla už aj mimomanželskú známosť. Manželstvo účastníkov konania je len formálnym zväzkom a stratilo dôvody pre svoje ďalšie trvanie. Príčinu rozvratu manželstva súd videl v rozdielnych názoroch na spoločný život, keď manželia spolu netrúvili čas a navzájom sa citovo odcudzili. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a na výpovede účastníkov konania, súd manželstvo rozviedol.

14. Na tunajšom súde sa vedie konanie o úpravu práv a povinností rodičov voči maloletému dieťaťu pod č.k. 7P/30/2019, ktoré ešte nie je právoplatne ukončené.

15. Pokiaľ ide o úpravu práv a povinností rodičov voči maloletému dieťaťu na čas po rozvoze manželstva, súd maloleté dieťa zveril do osobnej starostlivosti matke a otca zaviazal na platenie výživného v sume 150,- eur mesačne. Súd upravil styk otca s maloletým tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý nepárny týždeň od piatka od 15:00 hod., kedy si prevezme maloletého zo školského zariadenia do nedele toho istého týždňa do 17:00 hod., kedy odovzdá maloletého matke v mieste jej bydliska, ako aj každý párny týždeň od utorka od 15:00 hod., kedy si prevezme maloletého zo školského zariadenia a odovzdá ho v ten istý týždeň v piatok o 08:00 hod. do školského zariadenia. Zároveň súd uložil rodičom maloletého

výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky za účelom zlepšenia ich vzájomnej komunikácie na dobu šesť mesiacov, od právoplatnosti tohto rozsudku.

16. Podľa § 24 odsek 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvoze, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

17. Podľa § 24 odsek 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

18. Podľa § 24 odsek 3 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

19. Podľa § 24 odsek 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosť o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi.

20. Podľa § 28 odsek 1 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

21. Podľa § 28 odsek 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

22. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

23. Zo správy zo šetrenia pomerov súd mal preukázané, že matka býva v trojizbovom byte s kuchyňou, predsieňou a príslušenstvom so svojim priateľom. Obytné priestory sú zariadené klasickým, udržiavaným nábytkom vyhovujúcim všetkým obyvateľom bytu. Menšia izba slúži ako spálňa maloletého dieťaťa a matky. Je zariadená samostatnou rozťahovacou váľandou, písacím stolom, stoličkou a ďalšími bytovými doplnkami. Rôzne druhy hračiek sa nachádzali aj v obývacej miestnosti. Hygiena rodinného prostredia bola v čase šetrenia na požadovanej úrovni. V čase šetrenia bol prítomný aj priateľ matky. Podľa jeho vyjadrenia, dieťa u neho nebolo choré a nejavilo známky úzkosti, napätia ani nepohody. Uviedol, že v domácom prostredí on nefajčí. Z vykonaného šetrenia vyplýva, že v domácnosti priateľa matky sú vytvorené vhodné podmienky pre pobyt maloletého.

24. Zo správy Referátu poradensko - psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky vyplýva, že obaja rodičia trvajú na svojich návrhoch. Matka žiada dieťa zveriť do svojej osobnej starostlivosti, s čím otec nesúhlasí a žiada zveriť dieťa on do svojej starostlivosti. Maloletý má vybudované k oboj rodičom pozitívne citové vzťahy. Potrebuje vnímať, že rodičia dokážu konštruktívne komunikovať, dospieť k dohode a nájsť vhodné a konkrétne riešenie. Rodičia svojim správaním vytvárajú vzorce, s ktorými sa ich syn bude identifikovať, prevezme ich a aj preto je dôležité, aby videl, že jeho rodičia sú schopní spolupráce.

25. Zo správy z mediačného procesu účastníkov vyplýva, že uzavreli dočasnú mediačnú dohodu dňa 30.09.2019, kde sa dohodli, že maloleté dieťa bude na čas do rozhodnutia súdu vo veci samej - rozvod manželstva a úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, každý páry týždeň v čase od piatku 15:00 hod. do štvrtka 08:00 hod. bude maloleté dieťa u matky a to tak, že si maloleté dieťa rodičia odovzdajú a preberú v školskom zariadení. Každý nepárny týždeň od štvrtka 08:00 hod. do pondelka 08:00 hod. bude maloleté dieťa v starostlivosti otca a v nepárnom týždni od stredy 08:00 hod. do piatka 08:00 hod. bude maloleté dieťa v starostlivosti otca. Rodičia si maloleté dieťa preberú a odovzdajú v predškolskom zariadení. V prípade ochorenia si maloleté dieťa rodičia odovzdajú a preberú v mieste bydliska u rodiča, kde sa dieťa nachádza. V prípade, že maloleté dieťa ochorie a otec maloletého dieťaťa nebude môcť čerpať OČR, maloleté dieťa odovzdá do starostlivosti matky. Rodičia maloletého dieťaťa sa dohodli, že maloleté dieťa bude počas Vianoc 2019 v čase od 23.12.2019 08:00 hod. do 25.12. 13:00 hod. v starostlivosti otca a od 25.12.2019 13:00 hod. do 27.12.2019 18:00 hod. v starostlivosti matky. Rodičia si maloleté dieťa odovzdajú a preberú v mieste bydliska rodiča, kde sa dieťa nachádza. Počas Silvestra a Nového roka sa rodičia do rozhodnutia vo veci samej riadia týždennou úpravou starostlivosti o maloleté dieťa.

26. Pre objektívne rozhodnutie vo veci súd pribral do konania znalkyňu z odboru psychológie PhDr. Katarínu Haidovú, ktorá podala vo veci znalecký posudok č. XX/XXXX zo dňa 23.09.2020 a odborné vyjadrenie č. X/XXXX zo dňa 22.02.2021, ku ktorým na pojednávaní uviedla, že na záveroch znaleckého posudku a aj na dodatočných vyjadreniach trvá. V čase vyšetrenia maloleté dieťa bolo v predškolskom veku a malo vyrovnaný vzťah k oboj rodičom a aj k partnerovi matky. Dieťa bolo ohľaduplné a nehovorilo negatívne veci. Partnera matky zaradilo do rodiny, ale zároveň ho deaktivovalo. Urobilo zaujímavú projekciu partnera matky, ktorú nakreslilo ako sochu s tým, že v B. ešte socha nie je a urobilo z neho takto sochu. Dieťa sa takto vyhlo konfliktu medzi pojmi otec a partner matky, že ten partner matky je aj nie je, ale v reálnom živote s ním dieťa nemalo vážnejšie problémy. V interakcii rodičov je množstvo príležitostí na konflikty a páľčivé témy sú kto spôsobil rozvod a starostlivosť o dieťa. Každý z rodičov má odlišnú predstavu. Otec sa obáva vplyvu matkinho partnera na dieťa a obáva sa aj toho, že matka sa odsťahuje do vzdialenejšieho mesta. Tieto konfliktné témy naplňajú potom napätím ich vzájomnú interakciu, kde sa následne uplatňujú osobnostné špecifiká každého z nich. Obaja rodičia sú intelektovo vyrovnaní. Problém je v tom, že otec je detailistický a zameraný až na nepodstatné veci. Matka je viac odvážnejšia na zmeny a pružnejšia, ale u každého z nich, keď kulminuje konflikt, tak sú schopní

intenzívnejších a afektívnych reakcií. Môžu reagovať dráždivo a intenzívnejšie pri zníženej frustračnej tolerancii. Je veľa tém, ktoré ich dokážu nahnevať a rozčúliť. Určitá možnosť dohody existovala v čase znaleckého vyšetrenia aj vďaka mediácii, že sa dohodli o odložení zaškolenia pre dieťa a tiež sa dohodli na tom, že dieťa bude zaškolené v slovenskej škole. Ďalej znalkyňa uviedla, že urobila aj odborné vyjadrenia ohľadom striedavej osobnej starostlivosti, kde popísala predpoklady úspešnosti striedavej osobnej starostlivosti. Zamerala sa hlavne na konfliktnú komunikáciu rodičov a potrebu vracieť sa k základným konfliktným témam, napr. kto spôsobil rozvod. Otec nedôveruje matke a jej rodičovskej kompetencii. Môžu vzniknúť situácie, keď jeden rodič niečo zakáže a druhý to povolí. Dieťa by malo mať jednotné normy a limity a otázne je, či sú toho rodičia schopní. Problém je tiež škola v slovenskom jazyku, keďže otec neovláda slovenský jazyk. Dieťa nemá preferovaného rodiča, je dostatočne pružné na adaptácie na rodinné prostredie. Podstatné je, aby nebolo to prostredie konfliktné. Znalkyňa ďalej uviedla, že v znaleckom posudku odporučila zverenie dieťaťa do starostlivosti matky s tým, aby bol upravený štandardný styk, pričom je podstatné, aby sa rodičia dohodli a nevyhrocovali napätie v ich vzájomnej interakcii. Tiež odporučila rodičom odborné poradenstvo, resp. výchovné opatrenie, keďže naďalej v ich komunikácii existujú konflikty, ktoré gradujú, majú nekompromisné správanie, a to škodí dieťaťu. Inštitúcie sa snažia, ale výsledok závisí od rodičov ako sa snažia a aká je tam sebareflexia, lebo každý by mal urobiť nejaký ústupok a kompromis. Bez toho, aby urobili kompromis, optimálne riešenie neexistuje, preto by potrebovali odbornú pomoc, ktorá by pracovala na zmene ich náhľadu.

27. Zo záverov znaleckého posudku PhDr. Kataríny Haidovej vyplýva, že citový vzťah maloletého dieťaťa k matke je srdečný, vrelý a matka je pre neho dôležitou vzťahovou osobou, v ktorej prítomnosti sa cíti bezpečne. Citový vzťah dieťaťa k otcovi je identický ako vzťah k matke. Dieťa nemá preferovaného rodiča a k obojm rodičom má rovnako blízky citový vzťah a želá si aktivity spoločne s oboma. Obaja rodičia majú intelektové schopnosti v pásme priemeru. Obaja sa sťažene orientujú vo svojej osobnej realite, obaja majú tendenciu k subjektivistickému usudzovaniu, čo sťažuje objektívny náhľad na situáciu v ich vzťahu. Obaja sú vzťahovační, obozretní a citlivo reagujú na svoje okolnosti. Matka má potrebu pestrejšieho života, vyžaduje a toleruje zmeny. V rámci jej citového života sa menej prejavuje, čo do srdečnosti, ústretovosti a citovej väzby k iným ľuďom sú plytchie. Je energická a jej energické správanie môže prejsť do výbušnosti. Otec sa v rámci svojho subjektivistického nastavenia koncentruje aj na nepodstatné veci, čím dráždi matku a sťažuje riešenie aktuálneho problému. Má konkrétne očakávania, trvá na nich a ťažko toleruje neúspechy. Emotivita je živá, reaktívna a na podnety intenzívne reaguje. Prežíva úzkosť a obavy o dieťa. V záťažových situáciách môže reagovať zvýšene afektívne, môže byť dráždivý a impulzívny pri zníženej frustračnej tolerancii. Obaja rodičia majú citovo podmienený záujem o dieťa. Obaja sa snažia dokázať, že sú dobrí rodičia, čím sa dostávajú na úroveň rivalov. Obaja majú rodičovské predpoklady. Dieťa si želá byť v prítomnosti oboch. Obaja rodičia majú výchovné predpoklady pre zverenie dieťaťa do ich starostlivosti. V záujme dieťaťa je byť s oboma rodičmi. Dieťa je adaptované v domácnosti matky i otca a je pre neho dôležité, aby rodičia spolu komunikovali. Styk s druhým rodičom by mal byť upravený tak, aby to čo najlepšie vyhovovalo dieťaťu, a to každý nepárny týždeň od piatku od 15:00 hod. do nedele do 17:00 hod. a každý párny týždeň od utorka do štvrtka rána.

28. Z odborného vyjadrenia znalkyne č. X/XXXX vyplýva, že rušivo pôsobí na prežívanie maloletého len konflikt medzi rodičmi, ktorý ho zneisťuje a bráni mu v prežívaní bezpečia. Konfliktnosť vzájomného vzťahu rodičov bola sýtená v čase znaleckého vyšetrenia najmä témou: koho vinou došlo k rozvodu a tiež témou: aké sú kompetencie matkinho partnera v starostlivosti o dieťa. Otec spochybňoval kvalitu matkinej starostlivosti o dieťa. Rodičia tiež riešia problematiku vzdelávania dieťaťa. Vedia sa čiastočne zhodnúť voľbou slovenskej základnej školy. Otec však nedostatočne ovláda slovenský jazyk a z pohľadu matky je preto otázne, ako bude môcť sledovať perspektívne výučbu dieťaťa v slovenskom jazyku. Tenzný vzťah rodičov je prekážkou v stanovení jednotného výchovného postupu a vznikajú potom situácie, kedy jeden rodič niečo zakáže a druhý to povolí. Uvedené okolnosti, ako to vyplýva z odborného vyjadrenia znalkyne, predstavujú prekážku k dosiahnutiu dobrej kvality striedavej osobnej starostlivosti, lebo rodičia príliš rivalizujú a menej spolupracujú. Následne by potom podmienky pre dieťa v oboch domácnostiach boli odlišné, dieťa by nemalo jednotné normy, limity a každý z rodičov by išiel po svojej línii v presvedčení, že on je tým lepším rodičom, čo by nebolo v záujme dieťaťa. Striedavá osobná starostlivosť by mohla byť v záujme dieťaťa realizovaná vtedy, ak by tieto rušivé okolnosti boli odstránené a rodičia by dokázali konštruktívne komunikovať, aby dieťa cítilo z ich strany jednotné výchovné vedenie.

29. Vzhľadom na vyššie uvedené dokazovanie, citované ustanovenia zákona o rodine, najmä podaný znalecký posudok a odborné vyjadrenie znalkyne PhDr. Kataríny Haidovej, z ktorých vyplýva, že

striedavá osobná starostlivosť nie je v záujme maloletého dieťaťa vzhľadom na konfliktné vzťahy medzi rodičmi, čo rušivo pôsobí na prežívanie maloletého, čo ho zneisťuje a bráni mu v prežívaní bezpečia. Súd zveril maloletého na čas po rozvode manželstva do osobnej starostlivosti matke.

30. Inštitút striedavej osobnej starostlivosti je inštitútom novým, ktorý bol do slovenského rodinného práva zavedený Zákonom č. 217/2010 Z.z. a umožňuje dieťa zveriť do starostlivosti striedavo jednému aj druhému rodičovi na presne určené časové obdobie, zohľadňuje právo obidvoch rodičov na výchovu dieťaťa po ukončení spolužitia rodičov. Striedavá osobná starostlivosť zabezpečuje dieťaťu primeraný kontakt s obidvoma rodičmi, redukuje traumatizáciu dieťaťa po skončení spolužitia rodičov a prispieva k citovej vyrovnanosti a zdravému psychickému vývoju dieťaťa. Podmienky, ktoré musia byť kumulatívne splnené, aby bolo možné nariadiť striedavú osobnú starostlivosť sú: 1. spôsobilosť oboch rodičov dieťa vychovávať, 2. záujem oboch rodičov o osobnú starostlivosť o dieťa, 3. záujem dieťaťa, 4. lepšie zaistenie potrieb dieťaťa. Povinnosť prihliadať na posledný faktor - lepšie zaistenie potrieb dieťaťa, vylučuje z aplikácie striedavej osobnej starostlivosti deti, ktorých rodičia vytvárajú trvale vzájomné nepriateľské prostredie.

31. V danom prípade súd dospel k záveru, že obaja rodičia majú záujem o osobnú starostlivosť o maloletého a sú aj spôsobilí ho vychovávať. Pre výchovu maloletého majú obaja rodičia vytvorené vhodné bytové aj sociálne podmienky. Maloletý má k obom rodičom rovnako blízky citový vzťah. Podľa názoru súdu zverením maloletého do striedavej osobnej starostlivosti v danom prípade by neboli lepšie zaistené jeho potreby z hľadiska jeho zdravého psychického a fyzického vývinu, čo vyplýva z výpovede znalkyne na pojednávaní ako aj z jej znaleckého posudku a odborného vyjadrenia, že rušivo pôsobí na prežívanie maloletého konflikt medzi rodičmi, ktorý ho zneisťuje a bráni mu v prežívaní bezpečia. Rodičia neustále riešia tému, koho vinou došlo k rozvodu, aké sú kompetencie matkinho partnera v starostlivosti o maloletého, otec neustále sponchybňuje kvalitu matkinej starostlivosti o syna a taktiež rodičia riešia problematiku vzdelávania maloletého a jeho prípravu na vyučovanie zo strany otca. Tenzný vzťah rodičov je teda prekážkou v stanovení jednotného výchovného postupu. Uvedené okolnosti predstavujú prekážku k dosiahnutiu dobrej kvality striedavej osobnej starostlivosti, pričom presun dieťaťa z jednej domácnosti do druhej by nemusel byť plynulý, rodičia príliš rivalizujú a menej spolupracujú. Následne by potom podmienky pre dieťa v oboch domácnostiach boli odlišné a dieťa by nemalo jednotné normy a limity, pričom každý z rodičov by išiel po svojej línii v presvedčení, že on je tým lepším rodičom, čo by nebolo v záujme dieťaťa. V danej veci teda nie sú splnené všetky zákonné predpoklady pre zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, keďže maloletý je vystavený vzájomným konfliktom rodičov a ich deštruktívnej komunikácii.

32. Súd dospel k záveru, že bude v najlepšom záujme maloletého, keď bude zverený do osobnej starostlivosti matke, čo odporučila aj znalkyňa s tým, aby bol upravený štandardný styk. Matka má pre jeho výchovu vytvorené všetky vhodné podmienky pre jeho zdravý psychický a fyzický vývin a neboli zistené žiadne kontraindikácie, pre ktoré by sa nedokázala o dieťa riadne postarať.

33. Podľa článku 9 odsek 3 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou dohovoru, uznávajú právo dieťaťa oddeleného od jedného alebo oboch rodičov udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa.

34. Z citovaných ustanovení Zákona o rodine ako aj Dohovoru o právach dieťaťa, ktorým je Slovenská republika viazaná vyplýva, že jedným z práv dieťaťa je právo stykať sa s rodičom. Citované zákonné ustanovenie predpokladá predovšetkým existenciu záujmu na výchove dieťaťa a dohodu rodičov o styku s dieťaťom. Tým sa zabezpečuje, i keď obmedzený, výchovný vplyv na dieťa toho z rodičov, ktorému nie je dieťa zverené do výchovy. Predpokladom rozhodnutia súdu o styku rodiča s maloletým dieťaťom je zistenie, že rodičia sa nedohodli o styku vôbec, alebo sa dohodli o styku, ale tak, že ich dohoda nezodpovedá záujmom dieťaťa a že súdna úprava styku rodiča s dieťaťom vychádza z pomerov a okolností, ktoré existujú v čase rozhodovania.

35. Styk otca s maloletým dieťaťom súd upravil tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý nepárny týždeň od piatka od 15:00 hod., kedy si prevezme maloletého zo školského zariadenia do nedele toho istého týždňa do 17:00 hod., kedy odovzdá maloletého matke v mieste jej bydliska, ako aj každý párny týždeň od utorka od 15:00 hod., kedy si prevezme maloletého zo školského zariadenia a odovzdá ho v ten istý týždeň v piatok o 08:00 hod. do školského zariadenia.

36. Pri svojom rozhodovaní súd prihliadol na vykonané dokazovanie, najmä na podané správy zo šetrenia pomerov, z Referátu poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, ako aj znalecké dokazovanie a výpoveď znalkyne na pojednávaní.

37. Pokiaľ ide o styk, pri úprave styku rodiča s dieťaťom, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, treba prihliadať predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa, ktorý spočíva v tom, aby citový vzťah dieťaťa k rodičovi, v danom prípade k otcovi, zostal zachovaný. Na výchove dieťaťa sa majú podieľať obaja rodičia, teda aj ten rodič, ktorému dieťa nebolo zverené do výchovy a ktorý na jeho výchovu môže vplývať jedine formou návštev. Toto nie je len jeho právom, ale aj povinnosťou, ktorá vyplýva pre oboch rodičov zo zákona rovnako. Právo styku vyplýva aj z viacerých ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa. Podľa článku 9 odsek 3 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, uznávajú právo dieťaťa oddeleného od jedného alebo oboch rodičov udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa.

38. Podľa názoru súdu, styk upravený tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku je v záujme dieťaťa, aby sa na jeho výchove podieľal aj otec, ktorý sa inak s maloletým pravidelne stretáva, už aj na základe mediačnej dohody a maloletý ho považuje za blízku osobu a má k nemu vytvorený blízky citový vzťah.

39. Pokiaľ otec hodnotne a pravidelne využije čas návštev, doba styku určená týmto rozsudkom bude postačujúca k tomu, aby sa medzi ním a maloletým upevňoval a rozvíjal cit spolupatričnosti tak, aby sa mohol v budúcnosti podieľať na výchove maloletého v plnom rozsahu, teda aj bez prítomnosti matky.

40. Podľa § 37 odsek 2 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojim správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu, b) určí nad výchovou maloletého dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálno-právnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené, c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce, d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

41. Vykonaným dokazovaním, najmä zo znaleckého dokazovania ako aj odporúčenia znalkyne, súd mal jednoznačne preukázané, že bude v záujme maloletého a jeho ďalšieho zdravého psychického a fyzického vývinu, keď bude uložené rodičom výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky za účelom zlepšenia ich vzájomnej komunikácie na dobu šesť mesiacov, od právoplatnosti tohto rozsudku, vzhľadom na pretrvávajúce konfliktné a napäté vzťahy medzi rodičmi, ktoré sú prekážkou v stanovení jednotného výchovného postupu u maloletého dieťaťa, ako aj prekážkou v striedavej osobnej starostlivosti. Súd preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

42. Ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností podľa § 26 Zákona o rodine.

43. Podľa § 62 odsek 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné sami sa živiť.

44. Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

45. Podľa § 62 odsek 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

46. Podľa § 62 odsek 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

47. Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnuté vynaložiť.

48. Pokiaľ ide o pomery na strane navrhovateľky, je zamestnaná a zarába priemerne mesačne 594,17 eur v čistom (za obdobie od augusta 2020 do júla 2021). Ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá. Nájomné platí v sume 200,- eur mesačne, telefón 47,54 eur mesačne.

49. Pokiaľ ide o pomery na strane manžela navrhovateľky, je zamestnaný zarába priemerne mesačne 738,70 eur v čistom (za obdobie od augusta 2020 do júla 2021). Ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá. Nájomné platí v sume 171,- eur mesačne, elektrinu 17,- eur mesačne, telefón 91,- eur mesačne v rámci toho je TV aj internet, pôžička 131,- eur mesačne. Za stravu platí 180,- eur mesačne, výživné na maloletého 30,- eur mesačne, sporenie pre maloletého 25,- eur mesačne, iné výdavky ako oblečenie a pohonné hmoty 91,- eur mesačne.

50. Pokiaľ ide o pomery na strane maloletého dieťaťa, sú bežné na oblečenie, stravu a obuv. Strava denne pre maloletého stojí 6,- až 7,- eur, obuv 30,- eur mesačne, oblečenie 50,- eur mesačne a na začiatku školského roka matka kupovala školské potreby za 100,- eur. Za školskú družinu sa platí 8,- eur mesačne, obedy za dva mesiace sa platili 41,04 eur. Maloletý chodí na gitaru, čo zaplatil otec, 45,- eur na päť mesiacov. Iné mimoriadne potreby maloleté dieťa nemá.

51. Súd skúmajúc odôvodnené potreby maloletého, ako aj osobné a zárobkové možnosti a schopnosti rodičov s poukazom na výpovede účastníkov konania, zaviazal otca na platenie výživného v sume 150,- eur mesačne na maloletého, čo je primerané jeho odôvodneným potrebám, ako aj osobným a zárobkovým možnostiam rodičov.

52. Podľa názoru súdu je v možnostiach a schopnostiach otca platiť výživné v sume 150,- eur mesačne. Ak otec zaplatí zo svojho priemerného čistého mesačného príjmu, ktorý činí 738,70 eur výživné v sume 150,- eur mesačne, zostane mu ešte 588,70 eur mesačne, čo je o 370,64 eur mesačne viac ako činí jeho životné minimum podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v znení neskorších predpisov, podľa ktorého životné minimum na jednu plnoletú fyzickú osobu činí od 01.07.2021 218,06 eur mesačne (738,70 eur - 150,- eur výživné = 588,70 eur - 218,06 eur = 370,64 eur). Otcovi zostane ešte dostatočná suma na jeho vlastnú výživu a reprodukciu jeho pracovnej sily aj na úhradu jeho životných nákladov.

53. Podľa § 78 odsek 1, 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

54. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej

inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do 3 mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.